

2008

Osnove teorije strežbe

Strežna enota/mreža

Strežna enota ima eno čakalno vrsto, N paralelno vezanih strežnikov in ponuja 1 strežbo.

Strežna mreža je poljubna vezava m strežnih enot ($m > 1$).

Razloži kendallovo notacijo

Kendallova notacija je zapis strežne enote $A/B/m/K/M/Q$

Pri čemer:

A – porazdelitev medprihodnih časov zahtev

B – porazdelitev strežnih časov zahtev

m – število strežnikov v SE (paralelno vezanih)

K – kapaciteta sistema ($K =$ dolžina vrste $+m =$ maksimalno število zahtev v sistemu)

M – velikost populacije zahtev (v sistemu in njegovi zunanosti)

Q – opis strežne discipline

Za A in B so naslednje opcije: Eksponenta, deterministična, Erlangova, splošna verjetnostna

Za Q so opcije: FIFO, LIFO, prioriteta, naključna, disciplina razporejanja časa

Stacionarne značilnosti sistemov! (kaj vse vpliva na i)

Stacionarna stanja so takrat, kadar v sistemu obstajajo stacionarne limite stanj.

Da imamo stacionarne limite stanj mora diskretni časovni Markovski proces imeti:

- aperiodičnost
- nereducibilnost
- časovno homogenost

Če to imamo, ima sistem verjetnost definirano kot:

Reducibilnost: Sistem je reducibilen, če vsebuje več kot 1 izolirano podmnožico stanj.

Aperiodičnost: je nasprotje periodičnosti. Markovski sistem je periodičen s periodo t , če se po vsakih nt ($n = 1, 2, \dots$) korakih vrača v isto stanje

Časovna homogenost: če se P_{ij} v času ne spreminja.

Numerične značilnosti strežnih enot

$N(t)$ – število zahtev v SE v času T

N – povprečno število zahtev v SE v določenem časovnem intervalu

T – povprečni čas bivanja posamezne zahteve v SE

W – povprečni čas zadrževanja zahteve v vrsti

$P_k(t)$ – verjetnost k zahtev v SE v času t

N_q – povprečno število zahtev v vrsti

N_s – povprečno število zahtev v strežbi

2008

$$N = N_q + N_s$$

$$T = W + x$$

Opiši strežno enoto lamda (λ), mi (μ)

Medprihodni časi zahtev so lahko konstantni, naključni ali časovno spremenljivi. Lamda pove intenzivnost prihajanja zahtev. Enota je št. zahtev/časovno enoto.

Mi pove intenzivnost strežbe.

Maksimalna intenzivnost strežbe v SE = $\mu * n$

Povprečni čas strežbe posamezne zahteve je $x = \frac{1}{\mu}$ v posameznem strežniku

Littleovo pravilo!

$$N = T * \lambda \quad N = \frac{N(t)}{t}$$

Kaj pomeni M/M/1?

M/M/1 je poissonov proces z 1 strežnikom. Neskončna kapaciteta sistema, neskončna populacija, FIFO strežna disciplina.

$\lambda_k = \lambda, \mu_k = \mu$ Neodvisnost obeh intenzivnost od trenutnega števila zahtev v sistemu – neodvisnost intenzivnosti od stanja sistema (stanje sistema ponazarja število zahtev v njem)

Prihodni in strežni časi so eksponentno porazdeljeni.

$P_0 = 1 - \rho$ – verjetnost, da je sistem prazen

$P_k = (1 - \rho) \rho^k$ – verjetnost, da je v sistemu k zahtev – ravnotežna enačba

M/M/m! (formula za uporabnost , formula za nezaseden sistem)

m paralelno vezanih funkcionalno in zmogljivostno ekvivalentnih strežnikov (vsi enaki μ) strežna intenzivnost $m * \mu$

uporabniški faktor: $\rho = \frac{\lambda}{m * \mu}$

povprečno število zahtev v strežbi: $N_q = \frac{\rho}{1 - \rho} P_d = \frac{\lambda}{m * \mu - \lambda} P_d$

Poissonov proces+enačbe!

Gre za proces, v katerem so časi porazdeljeni eksponentno (M) Proces M/M so poissonovi procesi.

2008

Eksponenta gostota verjetnosti: $P_n(t) = \frac{(\lambda * t)^n}{n!} * e^{-\lambda t}$

Verjetnost porajanja k točk na intervalu (0,t) : $P(X(t)=k)$

Povprečno število pojavitev točk v časovnem intervalu $\lambda * t$

Lastnosti:

- Superpozicija
- Eksponenta porazdelitev časov <-> PP
- Verjetnost ne porajanja zahteve na (0,t): $P_0(t) = 1 - e^{-\lambda t}$
- Čas porajanja nove zahteve je neodvisen od časa porajanje predhodne zahteve

Stohastični procesi-naključne spremenljivke(eksponentna porazdelitev)

Stohastični proces je proces, v katerem je dinamika vsaj deloma odvisna od statistično pogojenih spremenljivk.

SP determiniran z:

- Prostorom stanj: $X(t)$, zaloga stanj končna
- Časovnim parametrom
 - o Diskretni čas – stohastično zaporedje (X_n)
 - o Zvezni čas – $X(t)$

	Diskretni prostor	Zvezni prostor
Diskretni čas	Diskretno časovne stohastične verige	Diskretno časovne stohastični proces
Zvezni čas	Zvezno časovne stohastične verige	Zvezno časovni stohastični proces

Rojstno/smrtni proces

Rojstno smrti proces je posebna oblika Markovske verige, kjer so prehodi možni le v »sosednja stanja«

Smrt in rojstvo se ne moreta zgoditi istočasno.

Zvezne markovske verige (kaj sploh pomeni zvezno, casovno...enacba, da je vse odvisno od

- Zvezni čas, $X(t)$
- Sprememba stanja se zgodi v poljubni časovni točki
- Stohastičnost
- Brez pomnenja

Verjetnost, da proces izvede prehod iz i v j v infinitezimalnem času delta t ne glede na to koliko časa smo bili v i

2008

$$P_{ij} = \frac{q_{ij} \Delta t}{1 + q_{ij} \Delta t} \quad q_{ij} - \text{intenzivnost prehajanja iz } i \text{ v } j$$

Markovska veriga za M/M/1/s

$$P_k = \frac{(1-\rho) \cdot \rho^k}{1-\rho^{s+1}}$$

s – končna kapaciteta sistema: v sistemu se lahko nahaja največ (s-1) zahtev v vrsti in 1 zahteva v edinem strežniku (s-1)+1=s. Diagram prehajanja stanj je omejen na desni strani.

Če je v sistemu s zahtev, se novoprispele zahteve izgubljajo: $\lambda = \lambda' + \lambda \cdot p_b$

p_b – verjetnost polnega sistema in s tem izgube novoprispele zahteve

λ' - intenzivnost zahtev, ki so vstopile v nezaseden sistem

$$\lambda' = \lambda \cdot (1 - p_b)$$

Petrijeve mreže

Def: Graf PM je bipartitni (dvodelni) usmerjeni graf.

Petrijeva mreža! (kaj jo sestavlja?)

Petrijevo mrežo sestavljajo:

- Pogoji
- Akcije
- Povezave
- Žetoni

Značilnost petrijeve mreže

- Nedeterminističnost
- Konkurenčnost
- Paralelnost
- Časovnost (hipna)

2008

Označitev petrijeve mreže?

Petrijeva mreža je označena kot četvorček $C=(P, T, I, O)$, pri čemer je P končna množica pogojev, T končna množica akcij, I vhodna matrika in O izhodna matrika.

Inverzna petrijeva mreža

V inverzni petrijevi mreži se obrne smer pučic.

Kakšen je označen Petrijev graf?

Označevanje = porazdeljevanje žetonov po pogojih.

Trenutno stanje PM = Trenutna označitev PM

Št. Žetonov v pogoju = kratnost izpolnjenega pogoja

Označitev v času t v PM: $o(t)=(o_1, o_2, \dots, o_n)$, n – moč množice pogojev (število pogojev)

Definicija: **Označitev PM je funkcija, ki množico pogojev P preslika v vektor celih nenegativnih števil!**

Vsaka mreža ima potencialno neskončno možnih označitev.

Izpolnjenost pogojev v PM

Pogoj je izpolnjen če velja formula $o(t) \geq e(j) * I$

Izpolnjen pogoj pomeni, da se v akcijo po vseh vhodnih povezah lahko pripelje žeton.

Dualna petrijeva mreža

Dualna petrijeva mreža je mreža kjer so akcije in pogoji zamenjani

Zapis Petrijeve mreže z matrikami

Če je število akcij m in število pogojev n sta I (vhodna matrika) in O (izhodna matrika) matriki reda m*n.

Lastnosti petrijevih mrež

- Nedeterminističnost
- Konfliktnost
- Dualnost

Konservativnost

- Striktne konservativnosti

Št. žetonov v PM je skozi dinamiko konstantno (skozi čas)

- Konservativnosti

Št. žetonov v delu se skozi čas ne spreminja

2008

Omejenost PM

k-omejenost: maksimalno št. žetonov v posameznem pogoju skozi čas (v vseh pogojih)

Varnost PM

PM je varna če je 1-omejena

Drevo prehajanj (drevo označitev)

- Končna označitev
- Cikličnost označitev
- Neskončna veja